

بىيلۇگرافىيىلى ژىيانى د. رۇزا لۇكسىمبۇرك

-(۵) ئازارى سالى (۱۸۷۱) لە شارۆچكەى (لوبلىن - بلۇنى) ى سەر بەبەشى (زاموسك) لە خىزانىكى يەھودى لە پۇلندا لە داىكبووہ و چوار خوشك و براىە كى ھەبووہ و رۇزا بچوكتىن بىان بوہ.

-(۱۸۷۳) خىزانە كەيان كۆچى كىرد بۇ وار شۇ و رۇزا نەخۇش دە كەوئت.

-(۱۸۷۴) داخلى نەخۇشخانەى وار شۇ دە كرئت

-(۱۸۸۷) بوو بەئەندامى يە كىك لە حزبە شۇر شىگىرە كانى لەھوستان.

سالى (۱۸۸۹) پاش داوا كىردنى لە لاىەن پۇلىسەوہ، لە پۇلنداوہ كۆچى كىرد بۇ روسىا، بۇئەوہى پەيوەندى بە شۇر شىگىرە ئاوارە روسىە كان بكات لە زورىخ بە سەرۆ كايەتى بلىخانوف.

-(۱۸۹۰) چووہ زانكۇى زورىخ لەبەشى (بىر كارى و زانستى سروشتى)

-(۱۸۹۲) دەستىدايە ھاو كارى حزبى سۇسىالىستى لەھوستان و زۇر چالاك بووہ لەم كارەيدا

-(۱۸۹۳) دەستى بەھاو كارى رۇژنامە كرو بوويە نوئىنەرى حزب لە كۆنگرەى نەتەوہ سۇسىالىستە كان

-(۱۸۹۴) ناوى حزبى گۇرپى و كىردىان بە حزبى سۇسىالىستى دىمو كراسى شانشىنى پۇلىقىا و دواترىش لىتوانى خراپە پالى و رۇزا بوويە دامەزىنەرى حزبى (حزبى سۇسىالىستى دىمو كراسى پۇلىقىا و لىتوانىا، تاوہ كو كۇتايى ژيانى، ھەرۇھا پاش دوو سال بوو بە يە كىك

لەدامەزەینەرانى حەزىبى سۆسىيالىستى شۆرشگىچىرى پۆلۆنى، دەبىتتە سەرنوسەرى رۆژنامەى (سېرافا رابوتنتسا)ى حەزىبى، كەلەپارىس دەردەچوو.

چوھ ئەلمانىا و ھاوسەرگىرى لەگەل كرىكارىكى ئەلمانىدا كىردو، بەھۆپەوھ رەگەزنامەى ئەلمانى وەرگرتو، بەمەش دەرفەتى بۆرەخساوھ كەبەشدارى گەورەترىن حەزىبى دىموكراسىيى سۆسىيالىستى لەئەووروپادا بىكات.

–(۱۸۹۷) دواى تەواو كىردنى خویندىنى لەبارەى (گەشەى پىشەسازى لەلوھستان) چاپ و بلاو كىردوھ.

–(۱۸۹۸) بىروانامەى دىكتوراى وەرگرت، تىزەكەى بەناوى (گەشەى پىشەسازى لەپۆلند) دابوو. بوو بەئەندامى حەزىبى سۆسىيالى دىموكراسى ئەلمان، بوو بەسەرنوسەرى رۆژنامەكەى، ژمارەيەك وتارى خۆى بلاو كىردوھ.

–(۱۸۹۹) لەگەل حەزىبى سۆسىيالى دىموكراتى لىتوانى حەزىبىكى نوپى راگەباندى و دەسلەتتىكى زۆرى ھەبوو لەم حەزىبەدا.

–(۱۸۹۹-۱۹۰۴) بەشدارى كۆنگرەى سالانەى حەزىبى سۆسىيالى دىموكراسى ئەلمانىاى كىردوھ.

–سالانى (۱۹۰۳-۱۹۰۴) لەگەل لىننىن كەوتنە مشتومپىكى توندوھ لەبارەى مەسەلەى نەتەوھ و چەمكى بونىدانى حەزىبى و پەيوەندى حەزىبەكان و چالاكى جەماوهرى، دژى تىبۆرەكەى لىننىن بووھ لەبارەى ئەوھى حەزىبى شىوعى ئەداتى پىرۆلىتارىاى رەھايە بۆ ھىنانەدى دىكتاتورى پىرۆلىتارىا، لەسەر ئەو بىنەمايەى كەئەمە دىموكراسى خىراپ دەكات، ھەرۆھەا دژى ئەو روانىنەى لىننىن بوو لەبارەى مافى نەتەوھكان و بىرىاردان لەسەر چارەنوسىيان.

–(۱۹۰۴) حوكمى سى مانگ زىندانى بەسەردا درا، بەھۆى ئىھانە كىردنى ئىمپىراتۆرەوھ، بەلام تەنھايەك مانگى بەسەربىرد.

–(۱۹۰۵) چوھ وارشو و پىشتىوانى لەشۆرشگىران كىرد لەشۆرشى روسىادا.

–لەگەل بەرپابوونى شۆرشى روسى كۆمەلنىك وتار و كوراسەى بۆ حەزىبى پۆلندىن نوسى و تىدا چەمكى شۆرشى بەردەوامى بەشىپوھەكى سەربەخۆ لەترۆتسكى و بارفوس فراوانتر دەكىرد، پاش ھەلگىرسانى شۆرشى روسى گەراپەوھ (وارشو) بۆ بەشدارىكىردن و بەھۆى ئەمەشەوھ ماوھى سالنىك گىراوھ.

–(۱۹۰۶) لەوارشو گىراو پاش چەند مانگىك، ئازاد كىرا، تىبۆرى (مانگرتنى گىشتى) راگەباندى و بەشۆرشىكى گىرنگ و پىرۆلىتارىا دادەنرىت.

–(۱۹۰۶/۳/۴) رۇزا گىرا و سزاي چوار مانگ بەند كىردنى بەسەردا درا، بەشى يەكەمى لەبەندىخانە و بەشى دووھمى لەھەلەل پۆلاين بەسەربىرد، دواى ئازاد كىردنى رەگەزنامەى ئەلمانى لىسەندراپەوھ و لەو ولانە دەركىرا.

–سالى (۱۹۰۷) بەھۆى چالاكى سىياسىيەوھ جارىكى تر گىرا، ترس لەسەرانى حەزىبى دروستبوو، لەگەل ئەوھى ماركسىشىيان لەئامىز گىرتبوو.

–(۱۹۱۰) مەملەتتىكە لەنىوان رۇزالو كىسمبۆرگ و كارل كاوتسكى گەورە دەبىت، لەبارەى شىپووزى كار كىردنى بۆ گەشىتنە دەسلەت، بۆيە حەزىبى سۆسىيالىست دىموكراسى دەبىتتە سى بال، بالى يەكەم بالى چاكسازى، كە سىياسەتى ئىمپىريالى جىبەجىدە كىرد، بالى دووھم ناوھندى ماركسى بەرپاھەراپەتەى كاوتسكى، رۇزا ناوى نابوو رابەرى داگىر كەر، كە پارىزگارى لەدروشمى رادىكالى دە كىرد، بالى سىپىھم ناوى بالى شۆرش بوو رۇزا رابەرى بوو، بەشدارى چالاكى خۆپىشاندان دەكات.

–(۱۹۱۳) لەئەلمانىا كىتپى (كەلەكەبوونى سەرمایەى) چاپ و بلاو كىردوھ، كەوھك ھاوكارىەك بۆ بىرى ماركس دادەنرىت.

–(۱۹۱۴/۲/۱۰) بەھۆى ھاندانى سەربازە ھەلھاتوھكان لەرىگەى وتارەوھ دەگىرىت، (۱۹۱۴) سزاي يەك سال زىندانى بەسەردا دەدرىت،

–سالى (۱۹۱۶) لەگەل لىبىكنخت كۆمەلەى (سپار تاكوس)ى دامەزراند و دواى دوو سال نەواتى حەزىبى شىوعى ئەلمانى دامەزراندو خۆى پەيرەوپىرۆگرامى بۆ دانا.

–(۱۹۱۸/۱۱/۸) پاش شكستى ئەلمان لەجەنگى جىھانى يەكەم، شۆرشى ئەلمانىا رۇزالو كىسمبۆرگى لەبەندىخانە ئازاد كىرد

–(۱۹۱۸-۱۹۱۹) ئىدانەى ئىرھابى بەلشەفى لەروسىا كىرد.

–(۱۴/ژانوىه/۱۹۱۹) دواين وتارى بەناوى (رىكخستن و دىسپلىن لەبەرلىن) بلاو كىردوھ، پاش رۇژىگ دەستگىر دە كىرى، واتە پاش دوو مانگ لەراگەياندىنى كۆمارى سۆسىيالىستى ئەلمانى لەلايەن لىبىكنختەوھ بەرەو بەندىخانەى بەرلىن دەبرىت

و، لەلايەن كۆمەلنىك چەپى سەربازى توندەرەوھ تىرۆر كىرا، بەمەش شۆرشەكەى لەباربرا.

–(۱۹۱۹/۱/۱۵) تىرۆر كىرا.

كۆفارنىك فكريه دوومانگ
جارتىك دەردەجىت
ژمارە (۳۸)
تېستى ۱۳۱۳ سالى نۆبەم